

ਜੀ. ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਜੇ.

ਸ਼ਿਵਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ- ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ- ਉੱਤਰਦਾਤਾ

2020 ਦਾ CWP ਨੰਬਰ 12367

22 ਫਰਵਰੀ, 2021

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950—ਆਰਟ. 226—ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ 1986—S.9(A) ਅਤੇ S.10, ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ (ਨਿਯੁਕਤੀ, ਤਨਖਾਹ, ਭੱਤਾ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲਾ ਫੋਰਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ) ਨਿਯਮ 2018—ਨਿਯੁਕਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤੀ ਰਵੱਈਆ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੋਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ-ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ-ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਹਾਰ-ਪਹਿਲੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਤੋਂ ਵਾਪਸੀ-ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੋਰਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਇੱਕ ਲੋੜੀਂਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ-ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਸੀ-ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖਾਸ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਗੀਆਂ-ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਕਲੈਰੀਕਲ ਗਲਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਸੀ - ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਚੋਣ ਮਾਪਦੰਡ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕਰਵਾਈ ਗਈ, ਇੰਟਰਵਿਊ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਉਦੋਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਦੋਂ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸੀ-ਫੈਸਲਾ ਆਪਹੁਦਰਾ-ਰਿੱਟ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸੀ।

ਮੰਨਿਆ ਕਿ , ਇੱਕ ਪਹਿਲੂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ 15.12.2018 ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-2) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 10(1)(ਬੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿ ਇਹ ਚੋਣ 1986 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(1A) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ... ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ, ਲਗਭਗ 300 ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੋਰਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। (ਪੈਰਾ 15)

ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਰਾਜ ਨੇ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਹੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਮਰ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਜੋ ਗਲਤੀ ਆਈ ਸੀ, ਉਹ ਭਰਤੀ

ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਸੁਧਤਾ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(ਪੈਰਾ 16)

ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਉਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੀ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਭਾਵੇਂ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਚਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੋਰਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਵਿਤਕਰਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਜੋ ਉਸੇ ਵਿਧਾਨਕ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ..... ਰਾਜ ਕੋਲ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਕਾਰਨ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗ ਚੁੱਕੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਮਹਿਲਾ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(ਪੈਰਾ 18)

ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਰਾਜ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਇਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ 2019 ਦਾ ਐਕਟ ਪਾਸ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਪਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਦੇ, ਮੈਂਬਰਾਂ/ਲੇਡੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। 01.12.2020 ਦੇ ਇਮਪਿਊਨਡ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ 19)

ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਵੇਗੀ..... ਇਸ ਲਈ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਕੇ, ਰਾਜ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਲਾਘਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

(ਪੈਰਾ 20)

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹੋਰ ਆਧਾਰ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 2019 ਦੇ ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚਲੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 22.09.2020 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 20 ਜੁਲਾਈ, 2020 ਦਾ ਦਿਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਨਵਾਂ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਕਤ ਪੱਤਰ ਮਿਤੀ 22.09.2020 ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਇਹ ਵੀ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਾਰਾ 107 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 1986 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੁਣ ਤੱਕ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(ਪੈਰਾ 21)

ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਚੋਣ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਬੇਲੋੜੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਪੱਤਰ ਮਿਤੀ 22.09.2020 ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦੇਵੇਗਾ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੂਰੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ।

(ਪੈਰਾ 22)

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਬਚਤ ਧਾਰਾ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਇਕ ਵਾਰ ਵਿਧਾਨਿਕ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਜੋ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਖਿੱਚੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅਯੋਗਤਾ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ 23)

ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਕੇਵਲ ਰਸਮੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ..... ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। 01.12.2020 ਦਾ ਹੁਕਮ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਏ-1) ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਮਿਲਣ ਤੋਂ 2 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ 26)

ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ
ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ
ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ.

ਲਵਣਿਆ ਪਾਲ, ਏ.ਏ.ਜੀ., ਪੰਜਾਬ।

ਜੀ.ਐਸ ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਜੇ.

(1) 7 ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ, ਰਾਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਵਿਧੀਵਤ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜੋ ਕਿ ਮਿਤੀ 15.12.2018 ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ

ਪੀ-2) ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਠੋਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਾਰਨ

(2) ਲੋੜੀਂਦਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਮੰਗੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਗਠਿਤ ਵਿਧਾਨਿਕ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986 (ਬੋਢੇ ਸਮੇਂ ਲਈ, '1986 ਐਕਟ') ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ (ਨਿਯੁਕਤੀ, ਤਨਖਾਹ, ਭੱਤੇ ਅਤੇ ਰਾਜ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੋਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ) ਨਿਯਮ, 2018 (ਛੋਟੇ ਲਈ, '2018 ਨਿਯਮ')।

(3) ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਖਪਤਕਾਰ ਝਗੜਾ ਨਿਵਾਰਣ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ 23.12.2019 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-7) ਰਾਹੀਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਉਚਿਤ ਚੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ 09.12.2020 ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਸਟੇਅ ਸਬੰਧੀ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਨਾਲ 27.08.2020 ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 01.12.2020 ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਏ-1) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੀਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

(4) ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ 'ਚ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ 'ਚ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ 35 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦਕਿ ਇਹ 35 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 21/22.09.2020 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੱਤਰ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ R-1) 'ਤੇ ਵੀ ਰਿਲਾਇੰਸ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਕਮਿਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਮਿਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਹੁਣ ਤੋਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 2019 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਨਵਾਂ ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਜੋ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ

ਨੂੰ ਵੀ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰੀ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਅਪਲਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿ ਗਏ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 21/22.09.2020 ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੁਣ 2019 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(5) ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ 08.01.2021 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਤਾਜ਼ਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ (ਅਨੈਕਸਰ ਏ-1) ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ 32 ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ

ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਪਤਕਾਰ ਝਗੜਾ ਨਿਵਾਰਣ ਫੋਰਮਾਂ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਅਤੇ ਅਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਕਟ-ਆਫ ਮਿਤੀ 10.02.2021 ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(6) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਛੋਟਾ ਅਤੇ ਦਿਲਚਸਪ ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ 1986 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(ਏ) ਅਤੇ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਕੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਤਰਕਪੂਰਨ ਅੰਤ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਲਿਜਾਏ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਵੇਂ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੁਬਾਰਾ ਅਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਇਹ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਉਮੀਦ ਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਸਿਰਫ ਠੋਸ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ, ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰਾਜ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। **ਐਨਟੀਡੀਵਿਨ ਕਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ**¹ ਅਤੇ **ਸ਼ੰਕਰਸਨ ਡੈਸ਼ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ**² ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ।

(7) ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। 01.12.2020 ਦਾ ਹੁਕਮ, ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਸਨ ਅਤੇ ਨਵਾਂ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸ਼ੰਕਰਸਨ ਦਾਸ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ ਅਤੇ **ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਉਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ**³ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ।

(8) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਸਟਲ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

(9) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਮਿਤੀ 15.12.2018 ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਪੀ-2) ਰਾਹੀਂ, 1986 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੋਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ 17 ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਉਕਤ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ 10 ਅਸਾਮੀਆਂ ਮਹਿਲਾ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸਨ। ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ 1986 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 5 ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾਲ ਤਜਰਬਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਜਦਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 7 ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਮਹਿਲਾ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। . ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 6 ਵੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਹਿਲਾ ਮੈਂਬਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲਗਭਗ 300 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। 1986 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ,

1(1990) 3 SCC 157

21991 (3) SCC 47

3(2020) 10 SCC 448

ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੋਰਮ ਦੀ ਰਚਨਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ-1 ਏ ਅੱਗੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ-ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ; ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਖਪਤਕਾਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਸਕੱਤਰ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

“ਸੈਕਸ਼ਨ 10. ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੋਰਮ ਦੀ ਰਚਨਾ।- [(1) ਹਰੇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ-

(a) ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਹੈ, ਜਾਂ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ, ਜੋ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੋਵੇਗਾ;

[(ਬੀ) ਦੋ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਔਰਤ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਅਰਥਾਤ:-

(i) ਪੈਂਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਵੇ,

(ii) ਕਿਸੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਬੈਚਲਰ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਹੋਵੇ।

(iii) ਯੋਗਤਾ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਖੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣ, ਅਤੇ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਕਾਨੂੰਨ, ਵਣਜ, ਲੇਖਾਕਾਰੀ, ਉਦਯੋਗ, ਜਨਤਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਅਨੁਭਵ ਹੋਵੇ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਉਹ-

(a) ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ

ਇੱਕ ਅਪੈਰਾ ਧ ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਨੈਤਿਕ ਗਿਰਾਵਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ; ਜਾਂ

(b) ਇੱਕ ਅਣਡਿੱਠਾ ਦਿਵਾਲੀਆ ਹੈ; ਜਾਂ

(c) ਦਿਮਾਗੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਜਾਂ

(d) ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਲਕੀਅਤ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਸੰਸਥਾ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਜਾਂ

(e) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਤੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਹਿੱਤ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ; ਜਾਂ

(f) ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਅਯੋਗਤਾਵਾਂ ਹਨ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ;]]

[(1 ਏ) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਾਲੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਰਥਾਤ:-

- (i) ਰਾਜ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ-ਚੇਅਰਮੈਨ,
- (ii) ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਕੱਤਰ-ਮੈਂਬਰ,
- (iii) ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਸਕੱਤਰ ਸ

ਰਾਜ-ਮੈਂਬਰ ਵਿੱਚ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ:]

[ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ, ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਕੋਲ ਭੇਜ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ।]

(10) ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ 2018 ਦੇ ਨਿਯਮ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੋਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਰਾਜ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅਸਾਮੀ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਤੋਂ 6 ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਰਾਜ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੀ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਨਿਯਮ 5(5) ਅੱਗੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੰਚ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1 ਏ) ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਹੈ

ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਿਆਂਇਕ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ/ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸਲਾਨਾ ਗੁਪਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ। ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਵੀ 2 ਪੇਪਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਿਲੇਬਸ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪ ਧਾਰਾ (9) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੰਟਰਵਿਊ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦੇ ਪੈਨਲ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (10) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ/ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫਿਟਨੈਸ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਚੁਣੇ ਗਏ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਚਨ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਇਸਦੇ ਕੋਈ ਵਿੱਤੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਹਿੱਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ 9 ਤੱਕ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 23.12.2019 ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਾਮ ਭੇਜ ਦਿੱਤੇ ਹਨ (ਅੰਕੜਾ P-7)। ਨਿਯਮ 5 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

(1) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੰਚ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ।

-

(2) ਇੱਕ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਰਾਜ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(3) ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(4) ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਹੁਦਾ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਾਂ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਅਸਤੀਫ਼ੇ ਜਾਂ ਮੌਤ ਜਾਂ ਨਵਾਂ ਅਹੁਦਾ ਸਿਰਜਣ ਕਾਰਨ ਖਾਲੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਹੁਦਾ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਜਾਂ ਬਣਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਥਿਤੀ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਭਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(5) ਇੱਕ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ, ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਬਿਨੈ ਪੱਤਰ ਮੰਗਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੀ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(6) ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੰਚ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1A)।

(7) ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(8) ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰੇਗੀ, ਅਰਥਾਤ-

(a) ਨਿਆਂਇਕ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਿਆਂਇਕ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ;

(b) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪਿਛਲੇ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਉਪਲਬਧ ਸਾਲਾਨਾ ਗੁਪਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਅਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਪੋਸਟ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਜਰਬਾ। ਲਈ;

(c) ਦੂਜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋ ਪੇਪਰਾਂ ਵਾਲੇ ਲਿਖਤੀ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। ਹਰੇਕ ਪੇਪਰ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਕ 50% ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ:

ਪੇਪਰ ਵਿਸ਼ੇ ਟੈਸਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਧਿਕਤਮ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ

ਪੇਪਰ- I (a)

ਜਨਰਲ

ਗਿਆਨ	ਉਦੇਸ਼	100	2 ਘੰਟੇ
ਅਤੇ	ਟਾਈਪ		

ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ

(b) ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਗਿਆਨ

(c) ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ

ਪੇਪਰ-II (a) ਵਿਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਇਕ ਲੇਖ ਵਰਣਨਯੋਗ 100 3 ਘੰਟੇ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੋਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ

ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਣਜ, ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦੇ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਮਾਮਲੇ

(b) ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਠੋਸ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਖਪਤਕਾਰ ਕੇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਕੇਸ ਅਧਿਐਨ।

(8) ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਸਾਰੇ ਸ਼ਾਰਟਲਿਸਟ ਕੀਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਕਰੇਗੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਖਸੀਅਤ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਿਛਲੇ ਤਜਰਬੇ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਵਜ਼ਨ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ,

ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਗਿਆਨ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ, ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ।

(9) ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਥਿਤੀ ਹੋਵੇ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਾਂ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਪੈਨਲ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰੇਗੀ।

(10) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰੇਗੀ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰੇਗੀ।

(11) ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਾਂ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਹਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਜਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਰੀਰਕ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ-ਪੱਤਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ।

(12) ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਚੁਣੇ ਗਏ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵਿੱਤੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਹਿੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਾਂ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

(11) ਇਹ ਇੱਕ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਪੀ-2), ਜੋ ਕਿ

ਅਖਬਾਰ, 'ਦਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ' ਵਿੱਚ ਵੀ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜੋ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਜਵਾਬ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ, ਪੋਸਟਾਂ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਾਤਰਤਾ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ, ਕਾਰਜਕਾਲ, ਯੋਗਤਾਵਾਂ, ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਫਾਰਮੈਟ ਸਮੇਤ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸਨ। 06.06.2019 ਨੂੰ, ਸਟੇਟ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਮੇਤ ਵਿਧਾਨਿਕ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ; ਕਾਨੂੰਨੀ ਯਾਦਕਰਤਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਖੁਰਾਕ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਖਪਤਕਾਰ ਮਾਮਲੇ, ਅਰਥਾਤ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਏ.ਪੀ.ਸਿਨਹਾ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 5 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 3 ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ, 2018 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ 7 (ਏ) (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ), ਅਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ। ਚੋਣ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਨਾਲ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, 2018 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਰਟ-ਲਿਸਟ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ 'ਅਨੈਕਸਚਰ ਆਰ-2/2' ਵਜੋਂ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ 15.09.2019 ਨੂੰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ 18.11.2019 ਨੂੰ ਯੋਗ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 30.11.2019 ਨੂੰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਗਈ ਸੀ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-4)।

(12) ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ 'ਤੇ 23 ਪੁਰਸ਼ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਰਟ ਲਿਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ 8 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵੀ ਲਈ ਗਈ ਸੀ। 11 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ 3 ਨਾਲ ਭਾਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਔਸਤ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜਾ 30.11.2019 ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਅੰਕੜਾ P-4 ਅਤੇ P-5)) ਅਤੇ ਸਟੇਟ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਪੋਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਇੱਕ ਖਾਸ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ 23.12.2019 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-6) ਨੂੰ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਸਰਤ ਮਹਿਲਾ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 10 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਰਟ ਲਿਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 8 ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 3 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ 2 ਹੀ ਆਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮ, ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ-8 ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਪਤਕਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀਆਂ 11 ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ 23.12.2019 ਨੂੰ ਰਾਜ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਆਇਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਵੀ ਅੱਗੇ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯੁਕਤੀ

(13) ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, 13.07.2020 ਨੂੰ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ

ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਪਤਕਾਰ ਝਗੜਾ ਨਿਵਾਰਣ ਫੋਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 18.08.2020 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(14) ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ, ਖੁਰਾਕ, ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਖਪਤਕਾਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦਾ ਬਚਾਅ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲਈ ਸਿਰਫ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਉਹੀ ਕਦੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਅਸਲ ਅਤੇ ਨਿਯਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ। ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰਾਂ, ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨਾਂ, ਸਰੀਰਕ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਅਤੇ ਨੰਬਰ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ।

ਵਿਆਜ ਜੋ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਫੰਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਦੂਸਰਾ ਬਚਾਅ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸੀ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰਤੀਬ ਵਿੱਚ **CA-2740-2007 ਵਿੱਚ ਸਿਖਰਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਆਲ ਯੂਪੀ ਕਾਂਜ਼ਿਊਮਰ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, 21.11.2016 ਨੂੰ** ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-13)। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ **ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਪੀ.-4466-2020 ਸਿਰਲੇਖ** ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ **ਭੁਪਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ**, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੋਰਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਹੁਣ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 17.12.2020 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਇਹ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨਵਾਂ 2019 ਐਕਟ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, 1986 ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਪਤਕਾਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਿਵਾਰਣ ਫੋਰਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਭਰਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 22.09.2020 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜੋ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਰਾਜ.

ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਨਕਸ਼ ਦਾ ਮੱਦਾ:

(15) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਕ ਪਹਿਲੂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ 15.12.2018 ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਅੰਕੜਾ P-2) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 10(1)(ਬੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਚੋਣ 1986 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(1A) ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣ

ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਨਿਆਂਇਕ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਮੰਗ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਸਾਰੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਕਤ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਨ। ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਜੋ ਕਿ 2018 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਦਾ ਵੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਲਾਜ਼ 17 ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ (ਨਿਯੁਕਤੀ, ਚੋਣ, ਭੱਤੇ ਅਤੇ ਰਾਜ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੋਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ) ਨਿਯਮ, 2018 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। . ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 300 ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਸੀ।

ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੋਰਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੋਰਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2-ਸਟੇਟ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਜਵਾਬ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵੀ 15.12.2018 ਨੂੰ ਅਖਬਾਰ, 'ਦਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ' ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਅਨੈਕਸ਼ਨ ਆਰ-2/1)। ਇਸ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗੀ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਲ, ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਫਾਰਮੈਟ ਵੈਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸੀ। Foodsuppb.gov.in 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਕੰਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਸਟੇਟ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 25.01.2019 ਤੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਕੱਟ-ਆਫ ਮਿਤੀ ਸੀ।

(16) ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਰਾਜ ਨੇ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਹੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਮਰ ਦਾ ਸ਼ਿਕਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਜੋ ਗਲਤੀ ਆਈ ਸੀ, ਉਹ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਸ਼ੁਧਤਾ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ; ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਖਪਤਕਾਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਰਾਜ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਸਕੱਤਰ ਨੇ 06.06.2019 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਆਰ-2/2) ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਅਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੂੰ 3 ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਯਮ 5(7)(a) (b) ਅਤੇ (c) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ 15.09.2019 ਨੂੰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 18.11.2019 ਨੂੰ ਯੋਗ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 30.11.2019 ਨੂੰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1, ਸਕੱਤਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਏ.ਪੀ. ਸਿਨਹਾ ਨੇ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਕਿ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ

ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਕਲੈਰੀਕਲ ਗਲਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਹੁਣ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਦਿਲਚਸਪ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਲਫਨਾਮਾ 04.12.2020 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਲੈਰੀਕਲ ਗਲਤੀ ਦਾ ਇਹ ਪਹਿਲੂ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਟੈਂਡ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਰਾਜ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 01.02.2021 ਦਾ ਆਰਡਰ ਹੁਣ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਾਧੂ ਹਲਫਨਾਮੇ ਰਾਹੀਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ 27.11.2020 ਤੱਕ ਕਦੇ ਵੀ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਝੂਠਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ।

(17) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਤੋਂ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ। ਰਾਜ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕਮਾਤਰ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 01.12.2020 ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਜੋ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇਏਪੀ ਸਿਨਹਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਰਾਜ ਦਾ ਟਕਸਾਲੀ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਭਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਖੱਬੇ ਹੱਥ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਸੱਜਾ ਹੱਥ ਕੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਇਸ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣਾ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਗਲਤ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕਾਰਨ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਹੁਣ ਮਿਤੀ 01.12.2020 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਹੋਣ ਤੱਕ ਰਾਜ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, **ਸ਼ੰਕਰਸਨ ਦਾਸ** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣਾ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨਮਾਨੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"7. ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰ ਫਿੱਟ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਸਫਲ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਇੱਕ ਅਮੁੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸਿਰਫ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭਰਤੀ ਲਈ ਬਿਨੈ ਕਰਨ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਬੰਧਿਤ ਭਰਤੀ ਨਿਯਮ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਰਾਜ ਦਾ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ

ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਕੋਲ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਹੈ। ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਭਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਢੁਕਵੇਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਜਾਂ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਭਰੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਤਕਰੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਲਗਾਤਾਰ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਨੋਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।

ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਮਰਵਾਹਾ, ਨੀਲਿਮਾ ਸ਼ਾਂਗਲਾ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ, ਜਾਂ ਜਿਤੋਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ।

ਰਾਜ ਦਾ ਪੱਖਪਾਤੀ ਰਵੱਈਆ

(18) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਉਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੀ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਭਾਵੇਂ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਚਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੋਰਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਇਹ ਵਿਤਕਰਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਨੇ ਦੋ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸੇ ਵਿਧਾਨਕ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਤੀਜਾ 30.11.2019 ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਅਨੈਕਸ਼ਨ ਪੀ-4 ਅਤੇ ਪੀ-5) ਅਤੇ ਰਾਜ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਪੋਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਪੋਸਟਿੰਗ ਵੀ ਸਬੰਧਤ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਨੇ ਰਾਜ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਲਈ ਅਤੇ ਮਹਿਲਾ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਲਈ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਸਫਲ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦਿਖਾਈ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮ ਨਤੀਜਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, 30.11.2019 ਨੂੰ ਹੋਈ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਲਈ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਜ ਨੇ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 13.07.2020 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-9) ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ। ਰਾਜ ਕੋਲ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਕਾਰਨ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਮਹਿਲਾ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੀ ਝਗੜਿਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿਚ ਦੇਰੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੋਰਮਾਂ ਵਿਚ ਬਕਾਇਆ ਪਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਬਕਾਇਆ ਪਏ ਹਨ। .

(19) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਲੰਬਿਤ ਪੈਂਡਿੰਗ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ-2 ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੋਰਮ ਦੀਆਂ ਕੁੱਲ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀਆਂ 12 ਅਸਾਮੀਆਂ ਹਨ। ਖਾਲੀ ਪਈਆਂ ਹਨ ਜਦਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੋਰਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ 40 ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ

24 ਖਾਲੀ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 12 ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਲਗਭਗ 10,000 ਕੇਸ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੋਰਮਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਖਾਸ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਵੀ, ਰਾਜ ਇਹ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾ ਸਕਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੋਰਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮਤਰੇਈ ਮਾਂ ਵਾਲਾ ਸਲੂਕ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਅਤੇ ਇਸ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਵੀ, ਰਾਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮਨਮਾਨੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਾਜ਼ਬ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹੁਣ ਰਾਜ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਇਹ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਨਵਾਂ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਸਿਰਫ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਪੈਰ ਖਿੱਚਣ ਕਾਰਨ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਲਈ ਸਿਫ਼ਾਰਿਸ਼ਾਂ 23.12.2019 ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਪਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾ ਹੋਣ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੋਰਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁਣ, ਰਾਜ ਲਈ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਇਸਦੀ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਕੋਲ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਵਾਂ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਹਨ। ਰਾਜ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਇਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ 2019 ਦਾ ਐਕਟ ਪਾਸ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਸਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਪਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਦੇ, ਮੈਂਬਰਾਂ/ਲੋਡੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। 01.12.2020 ਦੇ ਅਪ੍ਰਗਟ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(20) ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀਤਾ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਯਮ 5(2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 6 ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸਿਫ਼ਾਰਿਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਰਾਜ ਨੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਦੇਰੀ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਨਾਲ ਵੱਖਰਾ ਵਤੀਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਫੋਰਮਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤਾਜ਼ਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਪਤਕਾਰ ਨਿਵਾਰਨ ਫੋਰਮ ਲਈ ਪੂਰੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ 32 ਅਸਾਮੀਆਂ ਖਾਲੀ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ 08.01.2021 ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਸਦੀ ਕੱਟ-ਆਫ ਮਿਤੀ 10.02.2021 ਸੀ। . ਇਸ ਲਈ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਕੇ, ਰਾਜ ਸਿਰਫ਼ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਲਾਘਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। *ਮੋਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ*

ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਖਰਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਤਾਜ਼ੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨਾਲ ਪੂਰਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਕਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀਪਕ ਬਾਰੀਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਬਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ⁶। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 01.12.2020 ਦਾ ਹੁਕਮ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਰਾਹੀਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਰੁਖ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ:

(21) 22.09.2020 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 22.09.2020 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਅਤੇ 2019 ਦੇ ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 20 ਜੁਲਾਈ, 2020 ਦੇ ਇਨ ਨਵਾਂ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਿਤੀ 22.09.2020 ਦੇ ਉਕਤ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੁਰਾਣੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਥੇ ਇਹ ਵੀ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਾਰਾ 107 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ 1986 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੁਣ ਤੱਕ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ. ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

“107. (1) ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986 ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(2) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ, ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਇਹ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ।

(3) ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਜ਼ਿਕਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਆਮ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(22) 1986 ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੈਰੇ ਨੰ. 8 ਵਿੱਚ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 28 ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮ ਦੀ ਰਚਨਾ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਪਤਕਾਰ ਝਗੜਾ ਨਿਵਾਰਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਮਨੋਨੀਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ 2 ਤੋਂ ਘੱਟ ਮੈਂਬਰ। ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲਾ ਐਕਟ

ਬਜ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 2020 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਉਹੀ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਪਰ ਫਰਕ ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 4(2) (ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ 10 ਸਾਲ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ 15 ਸਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਖਪਤਕਾਰ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਲੇਖਾਕਾਰੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ

ਗਿਆਨ. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਿਯਮ 4(3) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਹ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਇੱਕ ਔਰਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੈਰਾ-ਮੈਟਰੀਆ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (9) ਤੱਕ ਪੂਰੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਸਿਰਫ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਉਮੀਦਵਾਰ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਚੋਣ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਬੇਲੋੜੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਪੱਤਰ ਮਿਤੀ 22.09. 2020 ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦੇਵੇਗਾ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੂਰੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ **ਐਨਟੀਡੀਵਿਨ ਕਟੀ (ਸੁਪਰਾ)** ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਂ ਵਿਵਾ-ਵੋਸ ਪਾਸ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਕ੍ਰਿਸਟਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾ ਹੋਵੇ ਪਰ ਜੇਕਰ ਚੋਣ ਦੇ ਲੀਬਿਤ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਭਰਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਦੋਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਨਿਯਮ ਪਿਛਾਖੜੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਸੋਧ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਲੀਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਪਿਛਾਂਹਖਿੱਚੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"11. ਸਵਾਲ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਵੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਲਈ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਅੱਗੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਬਿਨੈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰ, ਅਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਜਾਂ ਵੀਵਾ ਵੋਸ ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਲਟ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਚੋਣ ਦੇ ਬਕਾਇਆ

ANOTHERS (G.S. Sandhawalia, et al.)

ਹੁਣ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਨਾਲ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਸੋਧ ਹੋਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਪਤਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸੋਧ ਹੋਏ ਨਿਯਮ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਤਾਂ ਚੋਣ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਸਨ। ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਕੋਈ ਉਲਝਣ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹਾਂਗੇ ਕਿ ਕਿਸੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਚੋਣ ਲਈ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਉਹ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਉਹ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਉਸ ਨੂੰ ਚੋਣ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸੋਧ 'ਤੇ ਉਸ ਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੋਧ ਹੋਏ ਨਿਯਮ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।

(23) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੇਵਿੰਗ ਕਲੋਜ਼ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਇਕ ਵਾਰ ਵਿਧਾਨਿਕ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਲਈ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ। ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਅਧਾਰ ਜੋ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਇਸਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

(24) **ਉਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ (ਸੁਪਰਾ)** ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਬਹੁਤ ਮਦਦਗਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਸੋਧੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਸੂਚੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਵੀਂ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਓਬੀਸੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਕੱਟ-ਆਫ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਬਿਨੈਕਾਰ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਰਿੱਟ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਵੈਧ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਚੋਣ

ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਕਤ ਫੈਸਲਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(25) ਵਿਵਾਦ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਹੁਦਰੇ ਅਯੋਗਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਰਾਜ ਖਪਤਕਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹਨ ਅਤੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਸੀ. ਕਾਨੂੰਨੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ। ਸਿਰਫ਼ ਰਸਮੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(26) ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। 01.12.2020 ਦਾ ਹੁਕਮ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਏ-1) ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੀਬਿਟ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਮਿਲਣ ਤੋਂ 2 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਠ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਰਾਜ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਆਦਿ ਸੰਬੰਧੀ 2018 ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 5 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (10) ਤੋਂ (12) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪਾਇਲ ਮਹਿਤਾ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁੱਕਦੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਾਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ